

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko

Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie projektu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Chełmno, 2 czerwca 2026 r.

Konwent Starostów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po przeanalizowaniu projektu ustawy dotyczącej zmian w systemie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, wyraża poważne zaniepokojenie skutkami finansowymi proponowanych regulacji dla samorządów powiatowych.

Projekt ustawy w obecnym kształcie może prowadzić do pogorszenia sytuacji finansowej powiatów, a w części jednostek także do wzrostu zadłużenia. Projekt wprowadza bowiem liczne nowe lub wyższe wydatki bieżące i stałe, w szczególności w zakresie:

- wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka,
- kosztów opiekunów usamodzielnienia,
- refundacji kosztów pojazdów, remontów i innych kosztów funkcjonowania pieczy zastępczej,
- kosztów dodatków oraz dodatkowych uprawnień koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- finansowania wyższych świadczeń dla rodzin zastępczych.

Jednocześnie projekt nie wskazuje adekwatnego i gwarantowanego źródła finansowania tych wydatków z budżetu państwa.

Wskazane w uzasadnieniu projektu cele reformy, w szczególności zwiększenie efektywności systemu, jego profesjonalizacja oraz rozszerzenie zakresu realizowanych zadań, nie zostały powiązane z zapewnieniem odpowiednich środków finansowych. Projektowane zmiany prowadzą w praktyce do zwiększenia zakresu obowiązków jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności powiatów, bez jednoczesnego zagwarantowania dodatkowych środków na ich realizację.

W konsekwencji istnieje realne ryzyko przerzucenia ciężaru finansowego reformy na powiaty, które już obecnie realizują zadania z zakresu pieczy zastępczej w warunkach ograniczonych zasobów finansowych i kadrowych.

Szczególne zastrzeżenia budzą rozwiązania skutkujące wzrostem wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu pieczy zastępczej, w tym:

- a) wzrost świadczeń i wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka,
- b) rozszerzenie katalogu kosztów podlegających finansowaniu, obejmujących m.in. koszty amortyzacji, leasingu lub wynajmu pojazdów oraz koszty remontów i innych wydatków związanych z funkcjonowaniem pieczy zastępczej, co zwiększa obciążenia finansowe powiatów zarówno w zakresie wydatków bieżących, jak i majątkowych,

c) wprowadzenie obowiązku ponoszenia wydatków na rzecz pozarządowego organizatora pieczy zastępczej pod rygorem naruszenia dyscypliny finansów publicznych, co może prowadzić do sytuacji, w której powiaty będą zobowiązane do finansowania wydatków pomimo uzasadnionych wątpliwości co do ich zasadności.

Dodatkowo Konwent zwraca uwagę, że w większości samorządów powiatowych dochody z tytułu odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej ulegają znacznemu zmniejszeniu, co bezpośrednio przekłada się na wzrost wydatków po stronie powiatów.

Oznacza to realne pogorszenie sytuacji finansowej powiatów oraz zwiększenie obciążenia ich budżetów. Rozwiązania zawarte w projekcie naruszają zasadę współodpowiedzialności jednostek samorządu terytorialnego za realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz prowadzą do nieuzasadnionego przeniesienia ciężaru finansowego na powiaty.

Brak równoważących mechanizmów finansowych może negatywnie wpłynąć na stabilność realizacji zadań powiatów w obszarze pieczy zastępczej, a w konsekwencji ograniczyć możliwość zapewnienia właściwego wsparcia dzieciom i rodzinom wymagającym pomocy.

Konwent Starostów Województwa Kujawsko-Pomorskiego apeluje o:

- zapewnienie pełnego i trwałego finansowania nowych zadań i obowiązków nakładanych na powiaty ze środków budżetu państwa,
- wprowadzenie mechanizmów rekompensujących wzrost kosztów funkcjonowania systemu pieczy zastępczej,
- pozostawienie samorządom odpowiedniej elastyczności organizacyjnej w zakresie realizacji zadań pieczy zastępczej,
- ponowne przeanalizowanie skutków finansowych projektowanych regulacji we współpracy ze stroną samorządową.

Konwent podkreśla, że skuteczna reforma systemu pieczy zastępczej wymaga partnerskiej współpracy administracji rządowej i samorządowej oraz zapewnienia stabilnych i adekwatnych źródeł finansowania realizowanych zadań.

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów.
2. Minister Finansów i Gospodarki.
3. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
4. Sejm RP – Komisja Finansów Publicznych.
5. Sejm RP – Komisja Polityki Społecznej i Rodziny.
6. Wojewoda Kujawsko-Pomorski.
7. Związek Powiatów Polskich.

**Przewodniczący Konwentu Powiatów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

Zbigniew Jaszczuk

/dokument podpisany elektronicznie/